

تفاهم لوزان در مذاکرات هسته ای

چرا تظاهرات؟

امیرفیض- حقوقدان

آماده بودم که درباره بیانیه تفاهم لوزان بحثی داشته باشیم ولی وقتی به اسناد و بیانیه ها رجوع کردم به این نتیجه رسیدم که بیانیه های وزارت خارجه جمهوری اسلامی و اتحادیه اروپا و سایر اخبار واجد این مفهوم است که مذاکرات ۱+۵ و ایران تا آخرتیرماه سال جاری تمدید شده است. بجای اینکه عبارت مزبور نوشته شود آسمان و ریسمان هائی فراهم ساخته اند که هیچکام بمفهوم یک توافق نیست.

تفاهم بین دونفریه معنای درک خواسته طرفین است مانند تفاهم بین زن و شوهر، تفاهم دربرقراری مسابقه ورزشی، و تفاهم دریک کارمشترک سیاسی.

در بیانیه وزارت خارجه آمریکا هم تفاهم به معنای درک خواست طرفین معنا شده است مقصود آنجاست که میگوید: حما امروز به فهم و درکی سیاسی دست یافته ایم و این اساسی برای توافق است که ۱۵ سال غنی سازی ایران را متوقف میکند یعنی یکی از شرائطی که از باب تفاهم فعلی باید در قرارداد نوشته شود توقف ۱۵ سال غنی سازی اورانیوم است.

تفاهم در معاملات به معنای قصد یعنی قصد و اعلام رضایت نسبت به ورود به معامله است، نه شرائط و کم و کیف معامله. مثالش این است:

کسی جنسی برای فروش به بازار عرضه میکند دلال ها بسراغ مشتریان آن جنس میروند عده ای نه میگویند و کسی پیدا میشود که بله میگوید؛ این بله همان تفاهم است یعنی خریداریا نیت فروشنده جنس بطور کلی همراه است نه اینکه این همراهی ایجاد تعهد برای فروشنده و یا خریدار نماید، آن مسائل فصل دیگری است که به موافقتنامه و قرارداد ختم میشود.

چنین تفاهمی چه کتبی و یا شفاهی باشد هیچ اثر حقوقی بران مترتب نیست.

وزارت خارجه جمهوری اسلامی هم در اعلامیه اش آمده که: «این تفاهم هیچگونه اثر حقوقی ندارد» چیزی که اثر حقوقی ندارد قصه حسین کرد و یایک هوسنامه است، دردنیای امروز به قرارداد ها اهمیت داده نمیشود تا چه رسد به آرزو نامه های یکطرفه، چیزی که اثر حقوقی ندارد، هیچ چیزی نیست که برایش شادمانی کرد و یا آنرا مورد بحث و نقد قرارداد. شادمانی و یا حساب باز کردن روی تفاهم حرف پیشکی است - خانه عروس بزن و یکوب است و خانه داماد سکوت^۱.

مفهوم تفاهم بین ۱+۵ و جمهوری اسلامی این است که طرفین به این تفاهم رسیده اند که هر دو طرف قصد و تمایل دارند که مشکلات هسته ای ایران از طریق مذاکره حل و فصل بشود نه مثلا از طریق نظامی

۱ - حرف پیشکی نیمی از اصطلاح مرسوم قدیمی است آن نیم دیگرش را هوشیاران در میانند. ح-ک

مسئله مزبور هیچ دستاورد تازه ای نیست که به مذاکرات لوزان مربوط شود؛ ۱۰ سال است که این تفاهم وجود دارد و تنها در لوزان به ادامه مذاکرات تا آخرتیرماه موافقت شده است و از آنجا که موافقت نامه ژنو و تمدید مدت آن که (کنگره آمریکا) مانع بود بازهم مدت تمدید شود، ادامه مذاکرات را بعنوان تنظیم اصول تفاهم نامه اعلام داشته اند.

شرائط در تفاهم نامه ها

ممکن است در تفاهم نامه ها خریدار و یا فروشنده یک شرائط کلی برای تفاهم خود قائل شود، و این بدان معناست که موافقت نامه پیرو تفاهم نامه، باید شرائط کلی در تفاهم نامه را منظور دارد؛ بنابراین یک طرف تفاهم نامه ممکن است تفاهم مشروط داشته باشد و طرف دیگر تفاهم غیرمشروط و یا شرائطی بغیر از شرائط طرف مقابل برای تفاهم خود قائل گردد.

گزارشی که وزارت خارجه جمهوری اسلامی با گزارشی که وزارت خارجه آمریکا درباره تفاهم نامه منتشر کرده اند بکلی متفاوت است و این تفاوت به دلیل همان شرائط تفاهم است که وزارت خارجه آمریکا شرائطی را منظور داشته که با تفاهم و خواست جمهوری اسلامی متفاوت است و همچنین برعکس. همین مطلب در بیانیه وزارت خارجه آمریکا در عبارت «هر دو طرف تفاهم، نسخه خودشان را دارند» آمده است. همچنین در بیانیه وزارت خارجه آمریکا این عبارت آمده «ما حاضر به هر توافقی نیستیم .....» یعنی توافقی که بر اساس پارامترهای در تفاهم معامله نباشد.

تفاهم و صلح، سوغاتی

اینکه ظریف در بدو ورود به تهران گفته است: «سوغاتی اش تفاهم و صلح با غرب است» حرفش بی معناست، زیرا تفاهم حق نیست که سوغاتی و یا هدیه شناخته شود. تفاهم وقتی تبدیل به حق میشود که بموجب قرارداد خود نما بشود و در مورد دولتها به سبک مقرر در قانون اساسی بتصویب مجلس برسد، آنوقت بصورت حق درمیآید نه اکنون که پا در هوا و به حالت دو سطح تفاهم بکلی متضاد روبروی هم قرار گرفته است.

آقای او باما در رابطه با تفاهم نامه گفته: «چهارچوب توافقی که بدست آمده مبتنی بر اعتماد نیست بلکه مبتنی بر راستی آزمائی بی سابقه است».

راستی آزمائی بی سابقه چیست و کدام آئین نامه و متنی راستی آزمائی را تعریف کرده که بی سابقه آنهم قوز بالا قوز است؛ این میشود سوغاتی صلح؟

در متن تفاهم وزارت خارجه آمریکا یک نظارت ۲۰ ساله بر برنامه هسته ای ایران پیش بینی شده است، آنهم نظارت شدید که حد و حدود آن مشخص نیست. تحریم ها در متن تفاهم نامه آمریکا برداشته شدنی نیست و تعلیق و یا لغو احتمالی آن از هفت خوان رستم باید بگذرد ولی در تفاهم نامه وزارت خارجه جمهوری اسلامی تحریم ها مانند پرگاه و باد برچیده میشود، در متن تفاهم نامه وزارت خارجه جمهوری اسلامی این تصریح دیده میشود که «این متن جنبه حقوقی ندارد» ولی در متن تفاهم نامه وزارت خارجه آمریکا چنین اشاره ای دیده نمیشود و این بدان معناست که وزارت خارجه آمریکا برای شرائط تفاهم نامه خود اعتبار جدی و اساسی قائل است و نخواسته که با سلب اعتبار حقوقی، بنیاد تفاهم نامه را ضعیف نماید.

هدف این تحریر

هدف این تحریر توجه به تفاهم نامه و تشریح آن است نه حضور در متن و تضاد تفاهم نامه ها، زیرا تفاهم نامه تا در موقعیت ورود، حالت موافقت نامه را نداشته باشد قابل بحث نیست.

علت تظاهرات مردم

تظاهرات و هلهله مردم ایران بمناسبت تفاهم نامه تصنعی و نمایشی است >شادمانی از چیزی که انسان نمیداند پشیمانی است.<

تظاهرات یک برنامه از پیش تدارک شده است برای اینکه استقبال مردم را بتوانند جایگزین اختیارات مجلس اسلامی در تنفیذ قرارداد و موافقت نامه های با ۱+۵ بسازند. و بگویند وقتی مردم میخواهند مجلس چکاره است.

آمریکا و بالطبع دولت شیخ حسن که برای آمریکا زمینه سازی برگشت سلطه گرانه میکند تلاش جدی دارند که در مورد موافقتنامه هسته ای با غرب مجلس را دور بزنند، عجیب اینکه در آمریکا هم این فکر و طرح مورد توجه دولت آمریکا قرار دارد ولی مجلس آمریکا با طویله اسلامی (مجلس) خیلی تفاوت دارد، هم امروز نماینده ولی فقیه در سمنان اخطار داد که >قبل از اظهار نظر رهبری هیچکس حق اظهار نظر نسبت به مذاکرات هسته ای لوزان را ندارد حرف رهبری ختم الکلام است.<

